

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของทุก
Gen ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
Personal financial planning for All Generation retirement age living in
Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok

วิจิตรา ศรีสอน¹ สันฐาน ชยวรรณ์² ทิฆัมพร พันลึกเดช³

Wichitra Srison, Sunthan Chayanon, Tikhamporn Punluekdej

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ส่องเคราะห์งานวิจัยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 2) ส่องเคราะห์งานวิจัยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Y ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 3) ส่องเคราะห์งานวิจัยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Z ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ใช้การวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-informants) และการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) อย่างละ 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหา (Content Analysis) จัดกลุ่มข้อมูล (Categorization) และตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีสามเส้า (Triangulation Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การรู้จักหาเงิน การรู้จักทำให้เงินงอกเงย การรู้จักออมเงิน และด้านการรู้จักใช้เงิน 2) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Y ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้จ่าย และการออม ด้านการไต่รตรองก่อนซื้อ ด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน การตั้งเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ด้านรูปแบบการเก็บออม ด้านการเปรียบเทียบศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ และด้านการ

Received: 2022-09-02 Revised: 2022-12-10 Accepted: 2022-12-10

¹ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: nawaphorn1818@gmail.com

² วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

³ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ Graduate School, Southeast Asia University

ชำระค่าใช้จ่าย 3) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Z ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้จ่าย และการออม ด้านการชำระค่าใช้จ่าย และด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน

คำสำคัญ (Keywords): การวางแผน; ดำรงชีวิต; วัยเกษียณ

Abstract

The objectives of this research were 1) to synthesize personal financial planning research for Gen X retirement age living in Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok; 2) to synthesize personal financial planning research for able to live in retirement age of Gen Y people in Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok This study was a qualitative research method using document analysis and in-depth interviews with key informants. (Key-informants) and focus group (Focus Group) of 5 people each. Content Analysis, grouping the data. (Categorization) and examine the data in a triangular way. (Triangulation Method) The results of the study were as follows: 1) The level of personal financial planning for Gen X retirement age living in Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok. financial behavior Overall, it is at a high level. knowing how to make money Knowing how to make money grow knowing how to save money and on how to use money 2) The level of personal financial planning to be able to live in retirement age of Gen Y people in Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok. financial behavior at a high level Spending and saving, reflecting before buying in solving financial problems Setting long-term financial goals in the form of savings In comparison, study the data before making a decision. and payment of expenses 3) the level of personal financial planning to be able to live in retirement age of Gen Z people in Phraya Prasit community area, Dusit district, Bangkok financial behavior Overall, it is at a high level. spending and saving; payment of expenses and solving financial problems

Keywords: planning; living; retirement

บทนำ (Introduction)

คนรุ่นใหม่ที่อยู่ใน Gen ยังขาดแบบแผนและวินัยการออมเงินอย่างเป็นระบบสำหรับรูปแบบการออมและการลงทุนในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ออมผ่านเงินฝากประจำมากที่สุด 50 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา การทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ 34 เปอร์เซ็นต์ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 26 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการออมและลงทุนเกี่ยวกับทองคำ 24 เปอร์เซ็นต์ และหุ้นสหกรณ์ 20

เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในภาพรวมปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐที่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ซึ่งคนทำงานรุ่นใหม่ได้เกิดการตระหนักรู้และเกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ตามแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการกระจายการลงทุนไปในรูปแบบอื่นที่มีความเสี่ยงมากกว่าการฝากประจำและการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

การแบ่งกลุ่มประชากรตามแนวคิดนักเศรษฐศาสตร์ตามโครงสร้างประชากร คือ 6 กลุ่ม โดยแบ่งตามช่วงอายุ ดังนี้กลุ่ม 1 ยุคก่อนสงครามโลก (Greatest Gen) เกิดช่วงปี 2444-2467 (อายุ 93-116 ปี) กลุ่ม 2 ยุคระหว่างสงครามโลก (Silent Gen) เกิดช่วงปี 2468-2488 (อายุ 72-92 ปี) กลุ่ม 3 ยุคสิ้นสุดสงครามโลก มีลูกมาก (Baby Boomer) เกิดช่วงปี 2489-2507 (อายุ 53-71 ปี) กลุ่ม 4 ยุคที่มีการควบคุมอัตราการเกิด (Gen X) เกิดช่วงปี 2508-2522 (อายุ 38-52 ปี) กลุ่ม 5 ยุคการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (Gen Y) เกิดช่วงปี 2523-2540 (อายุ 20-37 ปี) กลุ่ม 6 ยุคเติบโตมาพร้อมเทคโนโลยีและพ่อแม่ทำงานนอกบ้าน (Gen Z) เกิดตั้งแต่ปี 2541 ขึ้นไป (อายุน้อยกว่า 20 ปี) จากประชากรไทย 67 ล้านคน จะพบว่าสัดส่วนโครงสร้างประชากรจะแบ่งเป็นกลุ่ม Greatest Gen (3 แสน

คน) Silent Gen (5.4 ล้านคน) Baby Boomer (15 ล้านคน) Gen X (16.6 ล้านคน) Gen Y (19 ล้านคน) และ Gen Z (10.6 ล้านคน) (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2563) คนรุ่นใหม่ที่อยู่ใน XYZ ยังขาดแบบแผนและวินัยการออมเงินอย่างเป็นระบบสำหรับรูปแบบการออมและการลงทุนในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ออมผ่านเงินฝากประจำมากที่สุด 50 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา การทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ 34 เปอร์เซ็นต์ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 26 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการออมและลงทุนเกี่ยวกับทองคำ 24 เปอร์เซ็นต์ และหุ้นสหกรณ์ 20 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในภาพรวมปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐที่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ซึ่งคนทำงานรุ่นใหม่ได้เกิดการตระหนักรู้และเกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ตามแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการกระจายการลงทุนไปในรูปแบบอื่นที่มีความเสี่ยงมากกว่าการฝากประจำและการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

จากเชื่อมโยงระดับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็น กรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและ บูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกัน ไปสู่ เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 เป้าหมายที่ 4 คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น ตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ตัวชี้วัดที่ 12 ผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมร้อยละ 20 เป้าหมายของแผนงานบูรณาการ เป้าหมายที่ 1 ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

โดยมีแนวทางที่ 1 การพัฒนาโลกในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 60 มีเครือข่ายจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของประชากรที่รองรับสังคมผู้สูงอายุ ตัวชี้วัดที่ 2 สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ ดังนั้นการสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่รู้จักการออม และบริหารการใช้เงินให้ถูกต้อง ถือเป็นเรื่องดีที่ทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนควรให้ความร่วมมือ แต่ทั้งนี้คนรุ่นใหม่เองก็ต้องใช้จ่ายอย่างชาญฉลาด เลือกของที่ตรงกับไลฟ์สไตล์ในมูลค่าที่เหมาะสม ไม่ยึดติดกับความฟุ่มเฟือยหรูหราตามโลกโซเชียล เพราะหากคนรุ่นใหม่ยังวิ่งตามสิ่งเหล่านี้ที่มีความเปลี่ยนแปลงทุกวินาที คน Gen Y อาจจะต้องเป็นหนี้ยาวไปจนถึงวัยเกษียณ มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำไปวิเคราะห์หาแนวทางการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณและมีส่วนร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขของคน Gen Y ที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุ : ที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/766417>

นอกจากนี้ ผลการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่าคนรุ่นใหม่ยุค 4.0 ยังมีการจัดทำแผนการออมเงิน และการลงทุนด้วยตนเองมากกว่าผ่านที่ปรึกษาด้านการวางแผนการเงิน โดยพบว่าส่วนใหญ่มีการวางแผนด้วยตนเองมากที่สุด 76 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาวางแผนผ่านบริการที่ปรึกษาด้านวางแผนทางการเงินขององค์กรต่างๆ เช่น ธนาคาร หรือบริษัทประกันภัย 19 เปอร์เซ็นต์ และไม่มีการวางแผน อยู่ที่ 15 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนเงินออมต่อ

รายได้โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดแน่นอน มีการออมตามเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายมากที่สุดถึง 37 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาออมเงินประมาณ 10-20 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ อยู่ที่ 27 เปอร์เซ็นต์ และออมเงินต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ อยู่ที่ 17 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากแนกตามรายได้ส่วนตัวต่อเดือนกับสัดส่วนเงินออมต่อรายได้โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่มีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป จะมีสัดส่วนเงินออมมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ และผู้ที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท จะมีสัดส่วนเงินออม 21-30 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ ส่วนกลุ่มผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001-30,000 บาท จะมีสัดส่วนเงินออมต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ ในขณะที่ผู้มีรายได้ 10,001-20,000 บาท นั้น ไม่ได้กำหนดแน่นอนจะออมตามเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย ซึ่งจากผลการวิจัยส่วนนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า คนรุ่นใหม่ยังขาดแบบแผนและวินัยการออมเงินอย่างเป็นระบบ

สำหรับรูปแบบการออมและการลงทุนในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ออมผ่านเงินฝากประจำมากที่สุด 50 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา การทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ 34 เปอร์เซ็นต์ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 26 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการออมและลงทุนเกี่ยวกับทองคำ 24 เปอร์เซ็นต์ และหุ้นสหกรณ์ 20 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับจากผลการวิจัยข้างต้น ในภาพรวมแสดงให้เห็นถึงแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐที่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ซึ่งคนทำงานรุ่นใหม่ได้เกิดการตระหนักรู้และเกิดพฤติกรรมการออมเงินและการลงทุน ตามแนวทางการส่งเสริมการออมทั้งระบบของภาครัฐ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีการกระจายการลงทุนไปในรูปแบบอื่นที่มีความเสี่ยงมากกว่าการฝากประจำและการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

จากผลการศึกษาวิจัยนี้มีความน่าสนใจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำไปวิเคราะห์หาแนวทางการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณและมีส่วนร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขของคน Gen XYZ ที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับภาครัฐในการเร่งส่งเสริมการวางแผนจัดสรรเงินออมและการลงทุนอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับเริ่มต้นทำงาน โดยออกมาตรการที่เป็นลักษณะเชิงบังคับให้มีการออมผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) โดยการหักเงินออมจากเงินเดือนเฉกเช่นเดียวกับการจ่ายเงินประกันสังคม ในส่วนขององค์กรควรจะหามาตรการด้านการบริหารจัดการ การออมเงินและการลงทุนที่เหมาะสมให้กับคนทำงานรุ่นใหม่ตั้งแต่เริ่มเข้าทำงาน เพื่อวางรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่เริ่มต้นให้กับพนักงานทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยการวิจัยในครั้งนี้จะหาการศึกษาในพื้นที่ชุมชนเขตดุสิต กทม. เนื่องจากเป็นชุมชนต้นแบบ ที่มีประชากร Gen XYZ ที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นจำนวนมากจึงควรดำเนินการวิจัยเพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นองค์ความรู้ต้นแบบในการนำผลวิจัยไปใช้ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการการศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) การศึกษาในภาคสนาม (Field Study) ดังนี้

1) การศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หนังสือ บทความวิชาการ บทความวิจัย เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค รูปแบบการจัดเก็บเงินออมในวัยเกษียณของของทุก Gen ดังนี้

(1) การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2) การศึกษาในภาคสนาม (Field Study) เพื่อทราบถึงแนวคิด หลักการ ความเป็นมา รูปแบบ ความสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z ทั้งในระดับนโยบาย ประชาชน ชุมชน องค์กร/สถาบันการศึกษา ในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

(1) ทำการศึกษาและคัดเลือกองค์กร ชุมชน องค์กรนโยบายในประเทศ โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของเรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z

(2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับหัวหน้าโครงการวิจัย

(3) ดำเนินการศึกษาวเคราะห์แนวคิด รูปแบบ การจัดการ และแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y

และ Z ในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงลึก โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการศึกษาวิจัย

(4) สรุปและนำเสนอผลการศึกษาที่ได้ทั้งจากการศึกษาในเชิงเอกสารและภาคสนาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นที่สำคัญ คือแนวคิด หลักการ ความเป็นมา รูปแบบ ความสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z ทั้งนี้ เน้นการนำผลการศึกษามาเผยแพร่ให้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในจังหวัดระนองของในระดับประเทศได้รับทราบ

(5) วิเคราะห์รูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z

(6) สรุปผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ

3) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

การวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยในเชิงลึกมุ่งเน้นการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) คือ หัวหน้าโครงการวิจัย นักวิจัย ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) รวมทั้งหมด 3 คน โดยใช้การเลือกจากกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชุดโครงการวิจัย

4) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การจัดเวทีประชุมในระดับชาติและนานาชาติ ส่วนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลนั้นเน้นวิธีการแสวงหาความรู้ จากการตั้งประเด็นหลักในการศึกษาความสัมพันธ์ และรูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z ได้แก่

1) การสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) สำหรับการศึกษาปัญหา และอุปสรรค รูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z โดยพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาจากเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาแนวคิด หลักการ ความเป็นมา ศึกษารูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อทราบถึงทิศทางและการพัฒนาแนวคิด รูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การศึกษาเชิงเอกสารและการศึกษาภาคสนามเป็นหลัก ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวทางในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นด้วยตนเอง ตามกรอบที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนของการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางในการกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2) กำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในภาคสนามโดยยึดกรอบของการสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ ตามคำถามวิจัยที่ต้องการค้นหาคำตอบ

3) นำแนวคำถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาที่ปรึกษาโครงการวิจัยและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไข

4) นำแนวคำถามไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายของประเทศไทยที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายก่อนนำไปใช้จริง

5) ดำเนินการปรับปรุงประเด็นของแนวคำถามในการสัมภาษณ์ที่คลุมเครือภายหลังจากการนำไปทดลองใช้

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

(1) การลงพื้นที่ในประเทศ เพื่อรวบรวมข้อมูล

(2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Observations Participant) ซึ่งเป็นการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของฝ่ายต่างๆ ที่จะทำควบคู่กับการสัมภาษณ์ปัญหา และอุปสรรค การรูปแบบการจัดการความรู้ด้านการหารายได้และส่งเสริมอาชีพอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำในเยาวชนในจังหวัดระนอง

(3) การสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) สำหรับการค้นหารูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ทำหายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z

(4) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ร่วมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและการใช้ข้อบังคับประกอบในการรูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ทำหายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z เป็นต้น

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในรอบที่ 2 ทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานฐานนิยมและพิสัยระหว่างควอไทล์เป็นรายข้อมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในรอบที่ 3 และนำคำตอบในแบบสอบถามรอบที่ 3 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานฐานนิยมค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาพิจารณาทิศทางของแนวโน้มที่เป็นภาพอนาคตต่อไป

7) การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ประกอบภาพถ่ายและการพรรณนาความประกอบการบรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพ

ปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค รูปแบบการแก้ไขปัญหาก็ทำหายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z เพื่อให้เห็น รูปแบบการแก้ไข ปัญหาที่ทำหายและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X Y และ Z เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในระดับนโยบาย ชุมชน องค์กร และปัจเจกบุคคล

ผลการวิจัย (Research Results)

1) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การรู้จักหาเงิน การรู้จักหาให้เงินออกเงย การรู้จักออมเงิน และด้านการรู้จักใช้เงิน 2) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Y ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้จ่าย และการออม ด้านการไตร่ตรองก่อนซื้อ ด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน การตั้งเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ด้านรูปแบบการเก็บออม ด้านการเปรียบเทียบศึกษาข้อมูล ก่อนตัดสินใจ และด้านการชำระค่าใช้จ่าย 3) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Z ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทางพฤติกรรมทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้จ่าย และการออม ด้านการชำระค่าใช้จ่าย และด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคนทุก Gen ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ข้อ 1 พบว่า ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen X ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทักษะคิดทางการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรู้จักหาเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การรู้จักหาให้เงินออกเงย อยู่ในระดับมากที่สุด การรู้จักออมเงิน อยู่ในระดับมาก และด้านการรู้จักใช้เงิน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิขญา จิ๋วพัฒนกุล; วรางคณา อติศรประเสริฐ ; และ ศุภินญา ญาณสมบูรณ์ (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายของผู้สูงอายุ ได้ทำการศึกษา ประชากร ผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ ขึ้นไปอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายของผู้สูงอายุ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายของผู้สูงอายุ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพก่อนเกษียณอายุ

การทำงานเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ สถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือน 1-2 คน แหล่งที่มาของรายได้ในปัจจุบันมาจากบุตร/หลาน รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท เป็นผู้ไม่มีภาระหนี้สินแล้ว สำหรับผู้ที่ยังคงมีภาระหนี้สินอยู่ มีหนี้สินคงเหลือสูงกว่า 500,000= บาทขึ้นไป ด้านภาวะการทำงานส่วนใหญ่ไม่ทำงานแล้ว สำหรับผู้ที่ยังทำงานอยู่มีสถานการณ์ทำงานเป็นลูกจ้างด้านภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ ประเมินว่าตนเองแข็งแรงแต่มีโรคประจำตัว, ด้านข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรอมนของผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรเป็นที่ดิน โดยผลรวมมูลค่าการออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรมีค่าเฉลี่ย 1,289,058.66 บาท และมีรูปแบบการออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงินในระบบและนอกระบบเป็นเงินฝากกับสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยผลรวมมูลค่าการออมในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงินในระบบและนอกระบบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51,442.54 บาท เหตุผลหลักในการออม คือ เพื่อไว้ใช้จ่ายในการเลี้ยงชีพและวางแผนการออมในอนาคตว่ามีแนวโน้มจะออมเพิ่มขึ้น, และด้านข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของผู้สูงอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตเป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตโดยเฉลี่ย 9,212.93 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง/พักผ่อนส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมด้านสังคม โดยมีค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงพักผ่อนโดยเฉลี่ย 2,162.06 บาทต่อเดือน เวลาไปซื้อสินค้าและบริการมักไปกับบุตรหลาน สถานที่ที่ใช้จ่ายเงินบ่อยที่สุดคือ ห้างสรรพสินค้า และในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมามีความถี่ในการซื้อสินค้าและบริการมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับน้อย วัตถุประสงค์ข้อ 2 ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Y ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทักษะคิดทางการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการใช้จ่าย และการออม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการไตร่ตรองก่อนซื้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด การตั้งเป้าหมายทางการเงินระยะยาว อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านรูปแบบการเก็บออม อยู่ในระดับมาก ด้านการเปรียบเทียบศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก และด้านการชำระค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กวิณท์ อัครบรรเกียรติ (2561) การจัดการการเงินส่วนบุคคลเป็นสินค้าและบริการที่ครัวเรือนผลิตขึ้นเองโดยนำทักษะทางการเงิน ซึ่งเป็นทุนมนุษย์ประเภทหนึ่งมาใช้ในการจัดสรรเงินได้ผ่านวิธีต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อจำกัดด้านงบประมาณ และเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดของครัวเรือน ทั้งนี้ การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมช่วยให้ครัวเรือน จัดสรรเงินได้ให้เพียงพอต่อการรักษาระดับการบริโภคให้สม่ำเสมอและมีความกินดีอยู่ดีตลอดชีวิต ในทางตรงกันข้ามหากครัวเรือนขาดการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมครัวเรือนจะประสบปัญหาในการจัดสรร เงินได้ให้เพียงพอต่อการรักษาความกินดีอยู่ดีของครัวเรือนทำให้ครัวเรือนต้องนำเงินได้ในวันข้างหน้ามาใช้รักษาระดับความกินดีอยู่ดีในวันนี้ผ่านการกู้ยืม ส่งผลให้ครัวเรือนมีเงินได้ในวันข้างหน้าลดลงจากภาระชำระ คืนหนี้ และเมื่อครัวเรือนมีภาระในการชำระคืนหนี้ในวันข้างหน้า ครัวเรือนจะมีเงินได้ในการบริโภคในวัน ข้างหน้าลดลงไปอีก จึงมีโอกาที่ครัวเรือนต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อรักษาระดับการ

บริโภคในวันข้างหน้าแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนมีภาระชำระคืนหนี้มากเกินไปจนกว่าที่จะชำระคืนได้ ก่อให้เกิดปัญหาหนี้เกินตัว (Over-indebtedness) และท้ายที่สุดครัวเรือนไม่อาจรักษาระดับการบริโภคอย่างสม่ำเสมอไว้ได้ ความกินดีอยู่ดีของครัวเรือนจึงลดลง งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของครัวเรือนไทยที่มีหนี้เกินตัว และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการเงินของครัวเรือนไทยกับหนี้เกินตัว บนพื้นฐานของสมมติฐานวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Hypothesis) และทฤษฎีการจัดสรรเวลาของครัวเรือน (Theory of the Allocation of Time) โดยใช้ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนไทยที่รวบรวมโดยสถิติจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ การศึกษานี้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของครัวเรือนกับองค์ประกอบของทักษะทางการเงิน ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีหนี้เกินตัวกับทักษะทางการเงินจากการศึกษา พบว่าความรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีหนี้เกินตัว วัตถุประสงค์ข้อ 3 ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณของคน Gen Z ในพื้นที่ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทัศนคติทางการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พบว่า ด้านการใช้จ่าย และการออม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการชำระค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการแก้ปัญหาทางการเงิน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศกรณ์ ศิริวรรณ (2558) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของ “ทักษะทางการเงิน” และ “ทักษะทางการเงินขั้นสูง” ในกลุ่มลูกค้าและผู้ให้บริการทางการเงิน โดยผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการทางการเงินซึ่งเป็นผู้ที่ถือครองใบอนุญาตทางการเงินนั้น มีระดับทักษะทางการเงินที่สูงกว่าลูกค้าอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งระดับทักษะทางการเงินของผู้ให้บริการนั้น ช่วยทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนในฐานะตัวกลางทางการเงิน โดยพบว่า ช่องทางการส่งผ่านทักษะทางการเงินของผู้ให้บริการทางการเงินไปยังลูกค้า นั้นสะท้อนผ่าน “คำแนะนำด้านการเงินการลงทุน” โดยพบว่าคำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ที่มีใบอนุญาตทางการเงินนั้น ส่งเสริมให้เกิดความน่าจะเป็นในการมีส่วนร่วม ร่วมกับตลาดทุนทางอ้อม ในขณะที่คำแนะนำจากที่ปรึกษาการลงทุนที่มีใบอนุญาตทางการเงิน เป็นตัว ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางตรง นอกจากนี้ทักษะทางการเงินขั้นสูงของลูกค้าก็เป็น ตัวแปรสำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนอีกทางหนึ่ง และพบว่าทักษะทางการเงิน นั้นยังมีส่วนช่วยทำให้เกิดความมีเสถียรภาพแก่ตลาดทุนได้ ผ่านการส่งเสริมทักษะทางการเงินด้านที่ จำเป็นสำหรับกลุ่มนักลงทุนใหม่และกลุ่มนักลงทุนเดิมในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมี ส่วนร่วมกับตลาดทุนทางอ้อมเพิ่มมากขึ้น วิไล เอื้อปิยฉัตร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงิน: ตัวกำหนดและผลกระทบที่ มีต่อพฤติกรรมการออมเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เป็นการทดลองแบบสองกลุ่ม วกก่อนและหลังการ ทดลอง กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มแม่บ้าน โดยแยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน 40 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการออมของกลุ่มทดลองด้วยการอบรมให้ความรู้ทางการเงินและประเมินผลการอบรมผลการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความรู้ทางการเงินในหมวดความรู้พื้นฐานทาง

การเงินอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าหมวดพฤติกรรมทางการเงิน และหมวดทัศนคติทางการเงินจากการใช้วิธี OLS พบว่า ปัจจัยด้านประชากรมีผลต่อระดับความรู้ทางการเงินและระดับความรู้ทางการเงินที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของระดับการออม โดยผลการวิจัยก็ทดลองการประเมินระดับความรู้ทางการเงินหลังจากมีการอบรมฯให้กับแม่บ้านกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยในหมวดความรู้พื้นฐานฯ และหมวดทัศนคติฯ ของแม่บ้านกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นใน หมวดพฤติกรรมฯ ที่ไม่พบความแตกต่าง ส่วนการประเมินความตั้งใจออมและการออมจริง พบว่า คะแนนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestion)

1) ควรเพิ่มเนื้อหาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลให้เข้าใจมากขึ้น ให้เหมาะสมกับเด็กวัยนี้และควรทำแบบสอบถามให้เข้าใจกับเด็กวัยนี้ คำถามบางข้อก็อาจยังไม่เข้าใจ หรือไม่ครอบคลุมทั้งหมด

2) ควรมีการจัดอบรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อสามารถดำรงชีวิตได้ในวัยเกษียณให้กับทุก Gan ได้รู้เพื่อเป็นทางเลือกการเก็บออมเงินหรือการใช้เงินในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (Reference)

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ญาดา วลัยานนท์และศินันท์สุวรรณหงส์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อ

เตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้าง สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ

กรุงเทพมหานคร. รายงานวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี2556. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2561, จาก

<https://www.121or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents /2013%20ThaiFLSurvey.pdf>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3 (2559-2563).

กรุงเทพฯ : ธนาคาร

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556.

สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2561, จาก

<https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/ /2013>

ธัญนันท์ วีรภัทรรุ่งโรจน์. (2559). ศึกษางานวิจัยเรื่องลักษณะความแตกต่างระหว่าง Generation X, Y และ Z ในกรุงเทพมหานครและพฤติกรรมในการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์นักศึกษา.

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเนชั่น.

- นรินทร์ โอฬารกิจอนันต์. (2555). *เริ่มต้นธุรกิจส่วนตัว : รวมแนวคิดเพื่อการสร้างกิจการ*. กรุงเทพฯ : เดคคิบูกิตอเพนด.
- น้ำผึ้ง มีศีล. (2559). การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย: การหลีกเลี่ยงมโนทัศน์ที่ไม่ถูกต้อง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9(1), 1256- 1267.
- ปิยพร พันธุ์ผล. (2559). *ความสำคัญของการเงิน*. สืบค้น 21 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/599745>. Psychologists. Vol.17, No7, pp.57-83.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.